

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 7P/25/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421202697
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6421202697.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o mal. L. P., K.. XX. XX. XXXX, O. Z. - Z. XXX, O. Z., I..Č.. Ž. K. Z., G. R. S. Č.. XX, zast. kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa matky: U. P.Á., K.. XX. XX. XXXX, O. Z. - Z. XXX, I..Č.. Ž. K. Z., G. R. S. Č.. XX a otca: neurčeného, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom na uloženie výchovného opatrenia a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd dočasne odníma maloleté dieťa L.T. P., K.. XX. XX. XXXX z osobnej starostlivosti matky U. P., K.. XX. XX. XXXX a nariaďuje výchovné opatrenie vo forme pobytu maloletého dieťaťa v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu, Centrum pre deti a rodiny Senec, so sídlom Dialničná 1, 903 01 Senec, IČO: 36 075 604 za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu, a to na obdobie najdlhšie 6 mesiacov od dňa umiestnenia maloletého dieťaťa v ústavnom zariadení.

II. Súd zároveň nariaďuje matke U. P., K.. XX. XX. XXXX, aby sa počas výkonu výchovného opatrenia podrobila odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom v trvaní deviatich mesiacov odo dňa právoplatnosti súdneho rozhodnutia.

III. Súd ukladá matke U. P., K.. XX. XX. XXXX, aby dočasne odovzdala maloletého L. P., K.. XX. XX. XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Súkromného liečebno-výchovného sanatória, so sídlom Dialničná 1, 903 01 Senec, IČO: 36 075 604, počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia.

IV. Súd vyživovaciu povinnosť matke maloletého dieťaťa n e u r č u j e.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len „ÚPSVaR“) doručil Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 07. 09. 2021 (ďalej len „okresný súd“) návrh na uloženie výchovného opatrenia a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby okresný súd dočasne odňal maloletého dieťaťa L. P., K.. XX. XX. XXXX (ďalej len „maloletý“) z osobnej starostlivosti matky U. P., K.. XX. XX. XXXX (ďalej len „matka“) a zveril ho do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Senec, Súkromné liečebno-výchovné sanatórium. Zo správy ÚPSVaR vyplýva, že maloletý žije s matkou B. G. R. S. Č.. XX, Ž. K. Z. U. X. Ž. X. Y. U. B. Š. G. Š. B. Ž. K. Z.. Osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka s partnerom. Maloletý bol na základe uznesenia okresného súdu sp. zn.: 26P/46/2019-19 zo dňa 26. 04. 2019 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bol maloletý dňa 02. 05. 2019 umiestnený v Centre pre deti a rodiny, Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu 903 01 Senec. Následne uznesením sp. zn.: 26P/46/2019-45 zo dňa 29. 07. 2019 bol maloletý dočasne odňatý z osobnej starostlivosti matky a nariadil mu výchovné opatrenie v forme pobytu v ústavnom zariadení

za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému a to najdlhšie na obdobie 6 mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého v ústavnom zariadení, pričom zároveň nariadil matke, aby sa počas výkonu výchovného opatrenia podrobovala odbornému psychologickému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom.

2. Uznesením pod spisovou značkou 5P/40/2019-14 zo dňa 24. 10. 2019, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne do rozhodnutia vo veci samej ponechal maloletého v starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Súkromného liečebno-výchovného sanatória 903 01 Senec, Ul. Diaľničná 1, počnúc dňom 02. 11. 2019. Súd vyživovaciu povinnosť matky k maloletému dieťaťu neurčil. Uznesením pod spisovou značkou 5P/40/2019-30 zo dňa 25. 11. 2019 (právoplatným 2. 12. 2019), súd zrušil neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením pod spisovou značkou 5P/40/2019 zo dňa 24. 10. 2019, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Súd dočasne odňal maloletého z osobnej starostlivosti matky a opätovne nariadil výchovné opatrenie a to pobyt v Centre pre deti a rodiny, Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu 903 01 Senec, Ul. Diaľničná 1 do 02. 05. 2020. Súd uložil matke maloletého dieťaťa povinnosť počas výkonu výchovného opatrenia podrobovať sa odbornému psychologickému poradenstvu na ÚPSVaR, referáte poradensko-psychologických služieb, pracovisku Žiar nad Hronom, Ul. SNP 124 a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Súd vyživovaciu povinnosť matke maloletého dieťaťa neurčil. Dňa 30. 04. 2020 odborný záverečný tím centra vypracoval záverečnú správu z pobytu maloletého v ktorej uviedol, že umiestnenie maloletého v režimovom zariadení centra splnilo svoj účel a preto bol maloletý dňa 02. 05. 2020 odovzdaný do osobnej starostlivosti matky.

3. V závere správy kolízneho opatrovníka tento uviedol nasledovné: „Vykonaným sociálnym šetrením bolo preukázané, že maloletý, jeho súrodenci a matka obývajú jednu miestnosť murovaného obydlia (garáže) v G.Y. R. S. B. Žiari nad Hronom. V obydli (v prvej časti) sa nachádzali kuchynská linka, chladnička s mrazničkou, kočík, sporák, stôl, posteľ, skrinka, (v druhej časti) dve postele, skriňa, práčka i ďalšie príslušenstvo. V domácnosti sa nachádzali hygienické potreby a potraviny (cestoviny, fazuľa, ryža, múka, zemiaky a iné). Do obydlia je napojená elektrina. Do obydlia nie je napojená voda a ani plyn. V obydli bol neporiadok. Hygiena domácnosti bola na dostatočnej úrovni. Sociálno-ekonomická situácia matky maloletého sa javí ako slabá. Maloletý má v domácnosti matky vytvorené dostatočné podmienky na bývanie, spánok, učenie sa, oddych i záujmovú činnosť. Maloletý má svojou matkou po stránke výživy, materiálnych statkov, emocionálnej podnetovosti i prístupu k zdravotnej starostlivosti utvorené podmienky na dostatočnej úrovni.

4. ÚPSVaR ďalej uviedol nasledovné: „Maloletý vyrastá v málopodnetnom rodinnom a výchovnom prostredí. U maloletého nie sú napĺňané potreby základnej starostlivosti matky o dieťa, stabilita, vedenie a hranice. Zo strany matky i partnera matky absentuje systematická výchova, jasné stanovenie hraníc, podpora tvorby cieľov a hodnotového rebríčka. U matky absentuje vytrvalosť a vyžadovanie dodržiavania pravidiel. Matka sa v rámci svojich možností usiluje zjednať nápravu, no darí sa jej v tom len čiastočne. Emočný vývin dieťaťa sa nevyvíja adekvátne situácii a podnetu. U maloletého je prítomná vysoká tenzia, čo môže vyústiť do impulzivity v správaní. Správanie u maloletého je náladové. Maloletý má rezervy v interakčných vzťahoch. Obranným mechanizmom u maloletého je impulzivita. Dôsledky konania maloletý dokáže zväziť len čiastočne. Je potrebné občasné upozorňovanie a vymedzovanie hraníc. Maloletému chýba vzor správania, ktorý by rešpektoval a uznával. Prejavuje sa u neho disociálne správanie, ktoré je do značnej miery ovplyvnené prostredím, v ktorom vyrastá. Maloletý si vyžaduje neustálu pozornosť a dohľad nad svojim správaním, neustále napomínanie, upozorňovanie a dohováranie. Maloletý voči sebe nie je kritický a autority rešpektuje len čiastočne. Sociálne vzťahy a identita sa u maloletého nebudujú adekvátne s prihliadnutím na jeho vek - 14 rokov. U maloletého je pozorované neadekvátne budovanie vzťahových väzieb s kamarátkami, „striedanie“ kamarátok, ako aj predčasné sexuálne skúsenosti spojené s vyhýbaním sa povinnosť, svojvoľnými odchodmi z domácnosti, nespávanie doma, zanedbávanie povinnej školskej dochádzky a vedenie záhaľčivého spôsobu života. U maloletého sú posledné mesiace zreteľné sklony k častému (takmer denno-dennému) a opakovanému (viackrát denne) zneužívaniu návykových látok (fetovaniu toluénu). U maloletého môže dôjsť k vytvoreniu závislosti na návykovej látke. Maloletý sa uchyluje aj ku krádežiam, aby si mohol zadovážiť návykovú látku (toluén). Odborný tím Pedopsychiatrickej nemocnice Kremnica po vyšetrení maloletého začiatkom júla 2021 odmietol jeho hospitalizáciu a nariadil mu medikamentóznou liečbu, ktorú maloletý odmieta. Matka s maloletým nenadviazali spoluprácu so psychologičkou našej inštitúcie, referátu poradensko-psychologických služieb Žiar nad Hronom v záujme napĺňania potrieb

dieťaťa a pomoci matke pri odstraňovaní nedostatkov vo výchovných pomeroch dieťaťa. Matka ani na opakované výzvy sociálneho kurátora našej inštitúcie v súvislosti s maloletým sa neobrátila o pomoc na psychologičku a ani pedopsychiatricku v súvislosti so zabezpečením odbornej pomoci dieťaťu. Matka nie je schopná zvládnuť výchovu maloletého použitím bežných výchovných prostriedkov a docieľiť nápravu. Sociálny kurátor našej inštitúcie opakovane počas sociálnych šetrení pozorovaním zistil, že maloletý je pod vplyvom návykových látok. Matka deklaruje výchovné problémy aj s dcérou - mal. Timeou. Medzi matkou i partnerom matky je v súčasnosti ich vzťah narušený a komunikácia prerušená. Nielen maloletý potrebuje odbornú pomoc pri stabilizácii prejavov správania, konania i prežívania, ale i matka potrebuje odbornú pomoc v podobe pomoci pri riešení výchovných (i zdravotných) problémov dieťaťa a posilnení jej vzťahu s maloletým. Život, zdravie i priaznivý vývin maloletého môžu byť vážne ohrozené a vážne narušené. Miera ohrozenia maloletého bola posúdená ako vysoká.“

5. Okresný súd uznesením sp. zn. 7P/25/2021-13 zo dňa 10. 09. 2021 ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom za kolízneho opatrovníka pre maloletého L. P., K.. XX. XX. XXXX.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 367 ods. 1, 2, 3, 4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

7. Podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely: a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov.

8. Podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov alebo osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48 aj proti ich vôli, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomeroch maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

9. Podľa § 37 ods. 5 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

10. Podľa § 37 ods. 7, 8 ZR, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia.

11. Neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomeroch účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej

nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje. Okresný súd chce zdôrazniť, že v konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa kladie prísny dôraz na ochranu záujmov dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom. Okresný súd mal z návrhu a šetrení ÚPSVaR dostatočne preukázané, že matka maloletého v súčasnosti nezvláda výchovu maloletého tak, aby bol zabezpečený jeho riadny fyzický a psychický vývoj. Rovnako okresný súd poukazuje aj na nezáujem matky na riešení vzniknutej situácie v spolupráci s ÚPSVaR. Okresný súd sa prikláňa k názoru ÚPSVaR, že vzhľadom na celkovú rodinnú anamnézu, pretrvávajúce poruchy správania na strane maloletého, je zrejmé, že fyzický, psychický, sociálny i mravný vývin maloletého je do značnej miery narušený, a preto je potrebné, aby východné problémy maloletého boli riešené v súčinnosti so zariadením na to určeným, t.j. diagnostickým centrom, kde bude mať presne vymedzené pravidlá správania. S pobytom v diagnostickom centre súhlasila matka aj maloletý.

12. Po vecnom a právnom zhodnotení vyššie uvedených skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu, okresný súd dospel k záveru, že ÚPSVaR osvedčil základné predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, preto okresný súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

13. Súd zároveň upravil vyživovaciu povinnosť matky a otca k maloletému dieťaťu a to tak, že obom uložil povinnosť platiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené maloleté dieťa podľa osobitného predpisu.

14. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.
V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.